

Al Barid

Nieuwsbrief

البريد

Nummer 5

Voorjaar 2024

Inhoud:

- Van de redactie	Jan van Zelle	2
- Agenda		2
- Iran-Perzië, deel 3 (slot)	Theo Kester	3
- Stempelvlaggen Egypte	Jos Strenght, Jan van Zelle	7
- Een bijzonder stempel uit Jordanië	Avo Kaplanian	12
- Salt Revenues Egypte	Rien van Ast	13
- Salt Licentiezegels Egypte	Jan van Zelle	16

*Van de redactie**Jan van Zelle*

Alweer de vijfde uitgave en de eerste in het nieuwe jaar 2024. Hopelijk wordt het filatelistisch weer een mooi jaar.

De laatste najaarsvergadering was, zij het met een steeds kleiner aantal mensen onder andere door verenigingsbijeenkomsten elders, weer een succes. Het brievenstoernooi werd afgesloten met de volgende stand:

1.	Jan van Zelle	238 punten
2.	Theo Hooft	208 punten
3.	Theo Kersten	203 punten

Daarnaast bracht Theo Hooft met veel enthousiasme weer de jaarlijkse Quiz met als uitslag:

1.	Rien van Ast	18 punten
	Avo Kaplanian	18 punten
	Jan van Zelle	18 punten

Voor dit nummer had ik maar net voldoende kopij. Het artikel van Theo Kester over Iran-Perzië wordt in dit nummer afgerond. Verder kreeg ik een zoute bijdrage van Rien van Ast en vlaggen van Jos Strengtholt en lag er nog iets op de plank van Avo Kaplanian.

Na ieder artikel of bijdrage wordt het emailadres van de schrijver vermeld. Bij vragen, aanvullingen en opmerkingen geef een reactie. Dat bevordert het contact en geeft verdieping voor de schrijver en de vereniging. Natuurlijk mag dit ook via de redacteur: redactie.pv.albarid@gmail.com

Nu is mijn Nieuwsbrief-file echt bijna leeg.

Stuur ook wat in, samen de filatelie delen!!

Nieuw: Neutrale emailadressen voor het secretariaat namelijk: secr.pv.albarid@gmail.com en voor de redactie: redactie.pv.albarid@gmail.com
GRAAG BIJ CONTACT OF INSTUREN DEZE E-MAILS GEBRUIKEN

Agenda:

- 23 en 24 februari 2024: Winterstamps 2024 in Veenendaal
- 24 februari 2024: Vergadering FCIW Al Barid in Woerden
- 29 en 30 april Antverpia'24 en Antwerpfila in Antwerpen, België
- 25 mei: vergadering FCIW Al Barid in Woerden
- 30 mei - 1 juni Paris-Philex 2024 in Parijs, Frankrijk
- 30 mei - 2 juni Nordia 2024 in Langesund, Noorwegen

Op politiek vlak is Iran bezig goede betrekkingen aan te knopen met vooral landen uit de Derde Wereld, maar ook uit de voormalige Tweede Wereld. Deze zegels kenmerken zich door een vast patroon: twee zegels en daarop vaak afgebeeld vlaggen van de twee landen (Iran en het andere land) en zaken specifiek voor het land in kwestie, maar vanuit thematische optiek altijd gelijksoortige afbeeldingen. Een aantal voorbeelden hiervan zijn hieronder weergegeven:

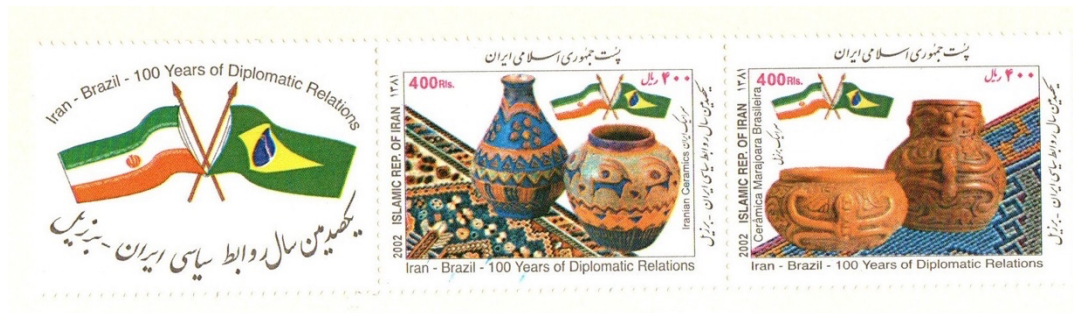

Fig. 31. Honderd jaar diplomatieke betrekkingen Iran – Brazilië (2002, Mi 2901-2)

Fig. 32. Vriendschap Iran – China (2003, Mi 2914-15, herhaald in 2021)

Fig. 33. Vijftig jaar diplomatieke betrekkingen Iran – China (2021, SG 3503-4)

Fig. 34. Vriendschap Iran – Wit-Rusland (2011, Mi 3245-6)²²

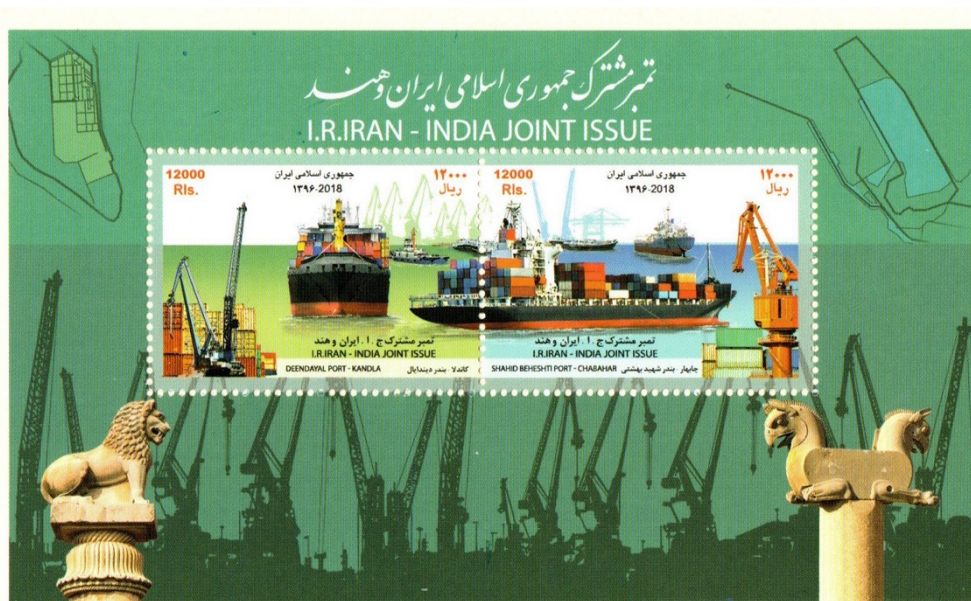

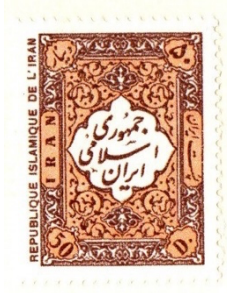
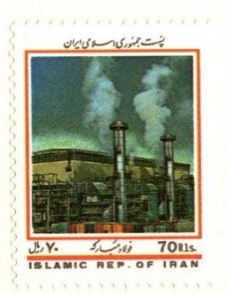
Fig. 35. Vriendschap Iran – India (2018, SG 3436-7)

5. Dagelijks nationalisme en de langlopende series.

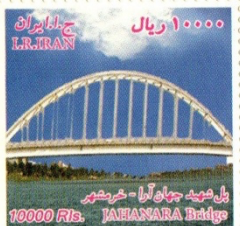
Tot slot besteed ik aandacht aan de langlopende series. Deze series laten bij uitstek dat de aard van de uitgaven sterk is veranderd in de 44 jaar dat de IR Iran bestaat. Per langlopende serie is er één exemplaar weergegeven. Wanneer men de series in ogenschouw neemt, dan valt een aantal zaken op. Niet geheel verassend benadrukken de series het Islamisme en het Iranisme en *niet* 'hulp aan onderdrukte volkeren'. De series uit de jaren '80 van de vorige eeuw geven uiting het Islamisme en aan de Sjiitische Islam. Vanaf de jaren '90 verandert het beeld volledig: de focus is veel meer gestoeld op het Iranisme: het gaat over bloemen, vogels, vlinders, bruggen en het Perzisch alfabet op een bijna onschuldige manier, in tegenstelling tot de jaren '80 dat een door strijd en oorlog gekenmerkt decennium was.

²² Het kasteel "Mir Castle" betekent kasteel van vrede! Mir in het Russisch betekent vrede of wereld

Een opvallende serie in de jaren '90 is de serie (1997) met de opdrachten voor en de resultaten van de IR Iran: het regime wil laten zien hoe goed het bezig is geweest. In 2008 verschijnt de langlopende serie 'Perzische Golf' (fig. 43), waarschijnlijk om de Arabieren eraan te herinneren dat de naam Arabische Golf uit den boze is, maar ook om aan te geven dat Iran de 'eigenaar' van deze golf is: het behelst ook een territoriale claim. Daarna verschijnt een op het eerste gezicht onschuldige langlopende serie met vissen (fig. 44), maar dit zijn allemaal vissen die voorkomen in de Perzische Golf!

			
<i>Fig. 36</i> 1979. Mi 1952. Vormgeving: Perzisch tapijt met als centrale tekst 'Islamitisch Republiek Iran'	<i>Fig. 37</i> 1983. Mi 2047. Vormgeving: theologen, in dit geval sjeik Mohammad Khiabani (1880-1920)	<i>Fig. 38</i> 1987. Mi 2242. Vormgeving: moskeeën, in dit geval de Djameh-Moskee te Varamin	<i>Fig. 39</i> 1993. Mi 2546. Vormgeving: bloemen, in case de nacissus poeticus.
			
<i>Fig. 40</i> 1997. Mi 2727. Vormgeving: activi- teiten van de staat, in dit geval een staal-fabriek (Mobarakeh)²³	<i>Fig. 41</i> 1999. Mi 2798. Vormgeving: vogels, in dit geval de ijsvogel	<i>Fig. 42</i> 2003. Mi 2917. Vormgeving: vlinders, in casu een bloedvlek- vlinder (met zes vlekken)	<i>Fig. 43</i> 2008. Mi 3081. Vormgeving: landkaart met Perzische Golf, inclusief eigennaam

²³ Met de Islamitische Revolutie zijn sinds 1979 vele grote bedrijven genationaliseerd. Deze nationalisaties waren in het begin niet bepaald succesvol. Zie hiervoor: Akbar Karbassian, Islamic Revolution and the Management of the Iranian Economy. *Social Research*, Vol. 67, No. 2, Iran: Since the Revolution (Summer 2000), pp. 621-640 (20 pages)

			
<i>Fig. 44</i> 2009. Mi 3129. Vormgeving: vissen van de Perzische Golf	<i>Fig. 45</i> 2011. Mi 3226. Vormgeving: bruggen (groot formaat), in casu de Jaharana-brug in Chorramsjar	<i>Fig. 46</i> 2012. Mi 3295. Vormgeving: bruggen (klein formaat), in casu een lemen brug	<i>Fig. 47</i> 2014. Mi 3343. Vormgeving: Perzisch alfabet (klein formaat), in dit geval de letter 'tsje'
			
	<i>Fig. 48</i> 2014. Mi 3357. Vormgeving: Perzisch alfabet (groot formaat), in dit geval de letter 'gaf'	<i>Fig. 49</i> 2015. Mi 3391. Vormgeving: heilzame planten, in dit geval het driekleurig viooltje	

6. Conclusies.

Postzegels vervullen een grote rol om de gewenste identiteit van de natie Iran over te brengen. In de jaren '80 van de vorige eeuw ligt er een sterke focus op het Islamisme: het nieuwe regime wil zijn ideologische basis grondvesten. Vanaf de jaren '90 ligt veeleer de nadruk op het Iranisme: Iran dat zich wil ontwikkelen tot een regionale grootmacht in het Midden-Oosten en het westen van Azië. 'Het ondersteunen van onderdrukte volkeren', met name de Palestijnen, was een groot thema in de jaren '80; daarna neemt de aandacht, tenminste op postzegelgebied, hiervoor af. In het tweede decennium van de 21ste eeuw worden postzegels uitgegeven die diplomatieke betrekkingen of vriendschapsverdragen memoreren, uitsluitend met landen uit de Tweede en Derde Wereld.

Geciteerde literatuur.

Elhan, N. (2016), Banal nationalism in Iran: daily re-production of national and religious identity, in: *Insan ve Toplum*, 119-136
Heer, S.K. (2022), Food for thought: India, postage stamps and banal nationalism, in: *South Asian Popular Culture*, 20:3, 331-348

Overige literatuur.

Brunn, S.D. (2011), Stamps as messengers of political transition, in: *Geographical Review*, vol. 101 no. 1, 19-36²⁴
Brunn, S.D. (ed.) (2022) *Stamps, Nationalism and Political Transition* (Abingdon (GB), New York)²⁵

²⁴ Als casestudy in dit artikel is de overgang van de Sovjet-Unie naar Rusland gebruikt.

²⁵ Bevat ook een bijdrage over Palestina.

Indien vragen of reacties: theodorus.kester@gmail.com

In Egypte worden net als in Nederland stempelvlaggen gebruikt. Denk aan het rond de kerst gebruikte "Duurzaam bezorgd" van PostNL.

Door de decennia heen zien we in Egypte naast reclame ook in de tijd veranderende propaganda. Vaak in het Arabisch echter ook in het Engels en zelfs in het Frans/Italiaans.

Indeling

- Politiek
- Post en Postspaarfonds
- Reclame
- Zakelijk
- Toeristisch
- Postage meter stamps

- **Politiek: Suezkanaal**

Ongefrankeerde brief (regeringspost ministerie van onderwijs) van Cairo, 22 OC 1956 naar Gaza T, 25 OC 1956 met stempelvlag: SUEZ CANAL IS AN INTEGRAL PART OF EGYPT (Het Suezkanaal behoort volledig bij Egypte)

De aanleiding was de Suezoorlog in 1956:

De **Suezcrisis** was een conflict in 1956 over het bezit en de toegang van het Suezkanaal. Het leidde tot de **Suezoorlog** in de Sinaï, tussen Egypte aan de ene kant en Israël, het Verenigd Koninkrijk en Frankrijk aan de andere kant. Er sneuvelden naar schatting enige duizenden Egyptenaren, 231 Israëlische soldaten en enkele tientallen Britten en Fransen. De gevechten duurden van 31 oktober tot en met 6 november 1956, de Israëlische bezetting van de Sinaïwoestijn en de Gazastrook werd in maart 1957 opgeheven. (Wikipedia)

Al vóór de oorlog verschenen stempelvlag: 21 sept 1956:
 “FREEDOM OF PASSAGE GUARENTEED THROUGH SUEZ CANAL”
 (Vrije doortocht gegarandeerd door het Suezkanaal)

Later in 1962 werd van het Suezkanaal ook een stempelvlag in
 het Arabisch gemaakt: Suez, in de internationale navigatiedienst

- Politiek: Nationalisme

“NATIONALISME IS EEN BOODSCHAP VAN VREDE EN WARMTE”

“WERELDVREDE IS DE DOELSTELLING VAN UAR” (Verenigde Arabische Republiek).

Egypte samen met Syrië en in de Verenigde Arabische Staten met Jemen.

De Verenigde Arabische Republiek was een soevereine staat in het Midden-Oosten van 1958 tot 1961. Het was aanvankelijk een politieke unie tussen Egypte inclusief de Gazastrook en Syrië van 1958 tot Syrië zich afscheidde van de unie na de Syrische staatsgreep van 1961

Egypte bleef officieel bekend als de Verenigde Arabische Republiek tot september 1971, toen het formeel werd ontbonden door Anwar Sadat. ^(Wikipedia)

Dit verklaart ook de reclamevlaggen voor Damascus: In 1958 in het Frans “BEZOEK DE DAMASCUS EXPOSITIE 30 SEP. 1958” en in 1960 in het Arabisch: “BEZOEK HET OUDE DAMASCUS”

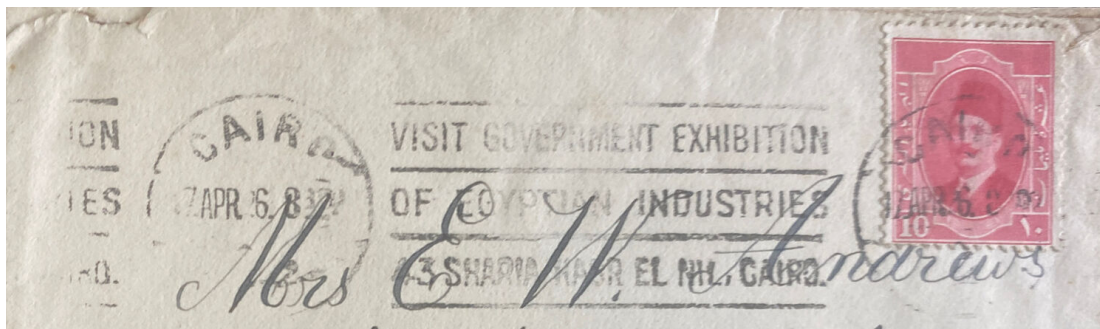
- **Politiek: Propaganda**

UNION-DISCIPLINE-TRAVAIL
unissez vous pour
la gloire de la patrie
qui propage de fausses
rumeurs
est traître à l'Égypte

EENHEID-DISCIPLINE-ARBEID
verenig je voor
de glorie van het vaderland
wie valse geruchten verspreid
/propageert
is een vijand van Egypte

Een opvallende stempelvlag in het Frans op een brief van de Koninklijke Woningbouwverenigingen, Cairo 8 juni 1955 naar een professor in Cairo.

"VISIT GOVERNMENT EXHIBITION OF EGYPTIAN INDUSTRIES
43 SHARIA NASR EL NIL, CAIRO, 17 APRIL 26"
Bezoek overheidstentoonstelling van industrieën in Egypte

- **Post**

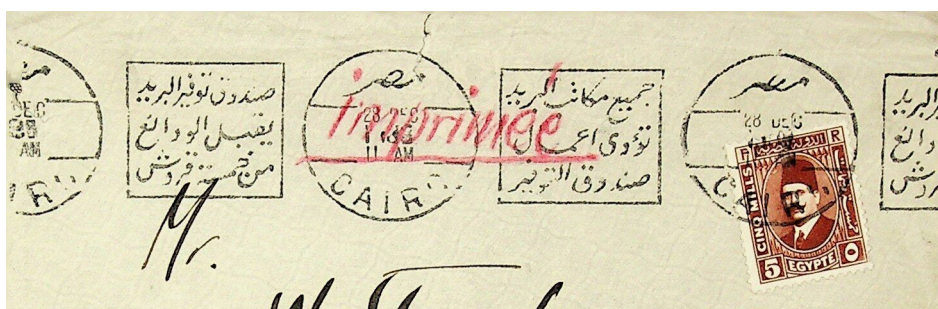

"AFFIX POSTAGE STAMP AT EXTREME TOP RIGHT HAND CORNER OF ENVELOPE"
Plak postzegel in de rechter bovenhoek van de brief.

- Postspaarfonds

“DE BEDRAGEN DIE IN HET POSTSPAARFONDS WORDEN GESTORT KUNNEN IEDER MOMENT WORDEN UITBETAALD”

“DE POSTBANK ACCEPTEERT STORTINGEN IN ALLE POSTKANTOREN DIE WERKEN MET SPAARFONDSEN”

“HET POSTSPAARFONDS GEEFT 5 % DIVIDEND”

Opvallend is dat het stempel is doorgekruist. Mogelijk is de aanbieding vervallen, maar de stempelvlag nog niet vervangen

Bij vragen of reacties: jos@strengtholt.info

Wordt vervolgd.

Enige tijd geleden heb ik bij eBay een mooie brief gekocht. Deze aangetekende brief was verzonden uit Amman op 20 maart 1947 naar Ithaca/New York en was gefrankeerd met twee postzegels van 20 fils met koning Abdullah, samen de correcte frankering van 40 fils. De postzegels waren gestempeld met het enige ovale stempel van Jordanië met de tweetalige tekst: 'Amman Registered B' met de datum in een centrale balk. Bovenaan de brief zien we de gedrukte regel 'imarat sharki al-ürdün' in het Arabisch ('Het emiraat ten oosten van de Jordaan'). Links daarvan zien we het aantekenstrookje met de tweetalige naam Amman en het nummer 491.

Wat deze brief interessant maakt is het dubbelrings stempel linksonder (afbeelding hieronder).

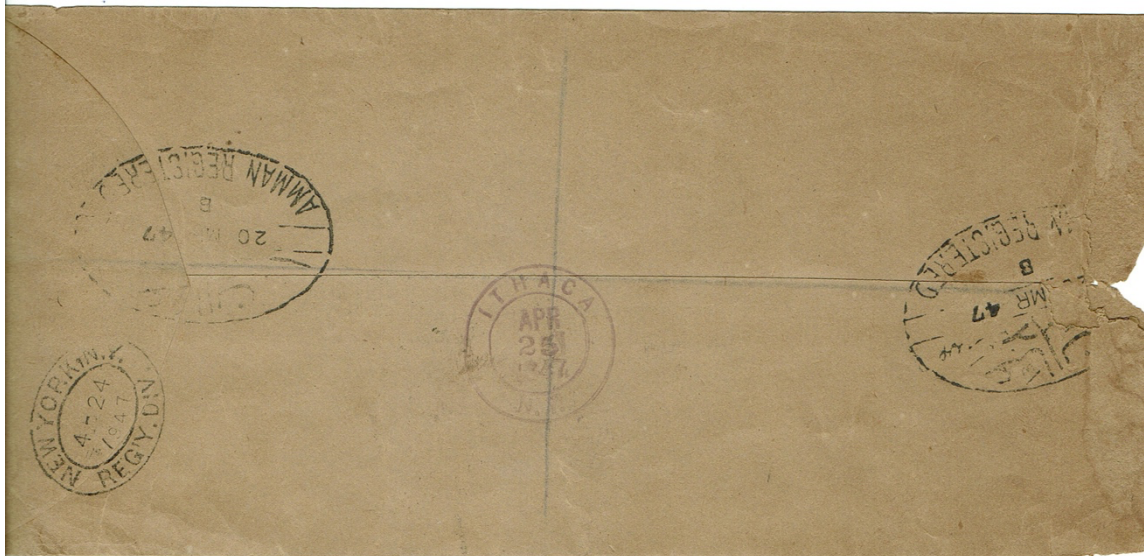

Mr. Abed H. Najjar, dé autoriteit op het gebied van de Jordaanse filatelie, laat dit stempel zien en beschreef het in zijn klassieke boek 'The Postal History of Jordan, 1400 – 1959' op pagina 129 als volgt: 'A circular violet handstamp in Arabic reading *Emirate East of the Jordan* and probably the word *Post*. Only one registered cover to the U.S.A. dated 11 JA 48 is recorded with this, rather illegible, handstamp.' Onderaan in het stempel zien we het Hijra jaartal 1265 en in het midden de initialen van iemand -waarschijnlijk de post beambte- in zwarte inkt.

Uitvergroting
bijzonder
stempel

Twee redenen maken dit stempel zeer bijzonder. Ten eerste, Mr. Najjar zegt dat alleen een aangetekende brief naar de U.S.A. bekend is met dit stempel. Wel, de hierbij getoonde brief maakt het aantal bekende brieven met dit stempel **twee**. Ten tweede, de datum van de brief in het boek van Najjar is 11 JA 48, terwijl mijn brief met dit stempel verzonden is op 20 MA 1947 (afbeelding hieronder), dus bijna een jaar eerder! Ondanks het kleine scheurtje aan de linkerszijde van de brief zal de lezer zeker begrijpen hoe gelukkig en superblij ik was met deze aanwinst die ik heb aangeschaft voor het totale bedrag van €6,50! Bij vragen of reacties: avo1945@hotmail.com

Salt Revenues

Rien van Aalst

Zoutzegels zijn geen postzegels, maar fiscaalzegels. U kunt ze herkennen aan de benaming 'Salt Department' op de zegel. De zegels zijn in gebruik geweest in de periode 1892 tot 1899. De Egyptische overheid bezat toen het alleenrecht op de verkoop van zout. Als een handelaar zout wilde kopen moest hij een aankoopformulier (Salt Requisition Form) invullen en beplakken met zegels voor een nominale waarde die overeenkwam met de aanschafprijs van het zout. De standaardprijs bedroeg in die tijd 5 millièmes per kg. Het zout werd dus betaald met de "zoutzegels". Vandaar de vaak hoge nominale waarde van de zegels voor die tijd (tot 5 Egyptische Pond toe). De zegels werden gekocht en afgestempeld op het postkantoor.

De afstempeling gebeurde met reguliere poststempels, maar ook met stempels met de tekst “service du sel”.

Bij het staats zoutdepot werd het zout tegen inlevering van het formulier afgehaald door de handelaar. De formulieren kwamen dus weer terug bij de overheid.

Toen het staatsmonopolie op zout voorbij was verkocht de overheid de stapels gebruikte formulieren aan handelaren. Het overgrote deel van de zegels werd afgeweekt en kwam in grote hoeveelheden onder de verzamelaars terecht. Een leuke bijzonderheid is dat de zegels vaak heel duidelijk afgestempeld werden. Peter R. Feltus heeft de zegels gecatalogiseerd in de tabel op pagina 15.

Zoals U ziet is dit nog maar een bescheiden verzameling. Mocht U een “Salt Requisition Form”, zegels of aanvullende informatie hebben dan houd ik mij aanbevolen.

FS1 10 mills

FS2 500 mills

FS3 1 pond

FS4 2 pond

FS5 5 pond

FS6 50 mills op 500 mills

FS7 100 mills op 1 pond

FS8 250 mills

FS9 500 mills

FS10 1 pond

FS11 2 pond

FS12 5 pond

In Alexandria en Cairo waren speciale stempels in gebruik: Plaatsnaam en Service du Sel. In andere plaatsen werd het normale poststempel gebruikt. Er zijn ongeveer 300 verschillende stempels bekend van 200 verschillende postkantoren waaronder 2 Travelling Postoffices (TPO) namelijk Amb^T Bahr Chibin en Guerga-Assouan en vice versa.

Voorbeeld van afstempelingen op het 1 pond zegel.

De mogelijke afstempelingen zijn vaak duidelijk, gecatalogiseerd en leuk om te verzamelen

Bij vragen of reacties: rienvanast@gmail.com

Catalogus

Peter R. Feltus (zie verantwoording) heeft de zoutzegels gecatalogiseerd.

No	Nominale waarde	Kleur	Watermerk	Tanding	Types	Uitgifte
FS1	10 mills	Blue	Geen	11 x 11.5	4	1/1892
FS2	500 mills	Orange				
FS3	1 pond	Red				
FS4	2 pond	Green				
FS5	5 pond	Lilac				
FS6	50m op 500 m	Orange				2/1892
FS7	100m op 1 pnd	Red				
FS8	250 mills	Blue & Orange	Star Crescent	14		8/1892
FS9	500 mills	Orange & Brown				
FS10	1 pond	Red & Green				
FS11	2 pond	Green & Lilac				
FS12	5 pond	Lilac & Blue				
FS13	50 mills	Black on Green	Geen	ongetand		1896/1897
FS14	50 mills	Black on yellow				

Oplages 1000 (5 pnd) tot 1 miljoen (10 mills) voor de eerste uitgifte.

(bron : 'The salt stamps', Egyptian Topics, Vol 1, nov-dec 1968, Peter Feltus).

Aanvulling op Salt Revenues: Salt Licentiezegels

Jan van Zelle

Als aanvulling op het artikel van Rien van Ast hierbij 2 licentiezegels voor de zouthandelaren in Egypte uit 1896 en 1897.

Om zout te kunnen verkopen moest iedere zouthandelaar een vergunning krijgen en een jaarlijkse vergoeding van 30 millièmes betalen.

Vóór 1896 werden postzegels op de vergunningen geplakt om deze vergoeding te betalen. In 1896 en 1897 vervingen deze speciale zegels de postzegels.

Zegels met inschrift SALT DEPARTMENT RENEWED LICENCE, jaar en waarde in Arabisch en Engels.

- 1) Eerste uitgifte: lithografie op dun, kwetsbaar getint papier met de inscriptie 1896 tweetalig, geen watermerk; 30 m zwart op bleek dofgroen papier. Zegels bijna alleen ongestempeld bekend.
- 2) Tweede uitgifte: lithografie op iets dikker papier met de inscriptie 1897 tweetalig, geen watermerk; 30 m zwart op kaneelkleurig papier. Zegels waren vooraf gestempeld met het blauwe stempel: Ministry of Finance/Salt Department/Central Office, ook weer tweetalig.

Literatuur: Catalogue of Egyptian Revenue Stamps by Peter R. Feltus

In het volgende nummer: Stempelvlaggen vervolg en notities bij de bibliotheek

Uitgave van de Filatelistische Contactgroep Islamitische Wereld ©